

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

BAZI ALACAKLARIN 6552 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YENİDEN YAPILANDIRILMASINA DAİR GENEL TEBLİĞ (SERİ NO: 3)

Bilindiği üzere, 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun 73 üncü maddesinin onyedinci fıkrasında, “Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hâli kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hâllerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) doğal afetin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep hâlinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm ile Bakanlar Kuruluna, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle Bakanlığımız tarafından mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (münhasıran bu yerlerdeki dairelere) borçlu olan mükelleflerin 6552 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarının taksit ödeme sürelerini mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatma hususunda yetki verilmiştir.

Diğer taraftan, 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 168 inci maddesinde de 6111 sayılı Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımları kapsamında yapılandırılan borçların taksit ödeme sürelerini, mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatma hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

6111 ve 6552 sayılı Kanunlarda, Bakanlar Kuruluna verilen bu yetki Artvin iline bağlı Arhavi, Borçka ve Hopa ilçelerinde 24/8/2015 tarihinde meydana gelen doğal afet nedeniyle Bakanlığımız tarafından mücbir sebep hali ilan edilen yerler esas alınarak 11/9/2015 tarihli ve 2015/8101 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (Bu Tebliğde BKK olarak anılacaktır.) ile kullanılmıştır.

Bu Tebliğde, BKK ile yapılan düzenleme kapsamında, Artvin iline bağlı Arhavi, Borçka ve Hopa ilçelerinde bulunan vergi dairelerince 6111 sayılı Kanuna ve 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesine göre yapılandırılan borçların mücbir sebep halinin başladığı ve sona erdiği döneme rastlayan taksitlerin ödeme sürelerine yönelik açıklamalara yer verilmektedir.

I - 6111 SAYILI KANUN İLE 6552 SAYILI KANUNUN 73 ÜNCÜ MADDESİ KAPSAMINDAKİ TAKSİTLERİN ÖDEME SÜRELERİNİ UZATAN HALLER

6111 sayılı Kanunun 168 inci maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onyedinci fıkrasına göre, 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinden yararlanan borçluların, taksit ödeme sürelerinin Bakanlar Kurulunca uzatılabilmesi için bu borçluların 213 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden Bakanlığımız tarafından doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere borçlu bulunması gerekir.

II - MALİYE BAKANLIĞI TARAFINDAN DOĞAL AFET NEDENİYLE MÜCBİR SEBEP HALİ İLAN EDİLEN YERLER VE SÜRELER

6111 sayılı Kanunun yayımlandığı 25/2/2011 tarihi ile 6552 sayılı Kanunun yayımlandığı 11/9/2014 tarihinden sonra Artvin iline bağlı Arhavi, Borçka ve Hopa ilçelerinde 24/8/2015 tarihinde meydana gelen doğal afet nedeniyle Bakanlığımız tarafından, 213 sayılı Kanunun 13 üncü ve 15 inci maddelerine istinaden, bu ilçelerin genelinde 24/8/2015-29/2/2016 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mücbir sebep hali ilan edilmiştir.

Doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere 6111 sayılı Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımları ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında taksitlendirilmiş borcu bulunanların, bu dairelere olan taksitlerinin ödeme süreleri BKK ile yeniden belirlenmiştir. Dolayısıyla, BKK ile yapılan bu düzenleme, doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerin dışında bulunan dairelere 6111 sayılı Kanun ve 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında ödenmesi gereken taksitleri kapsamamaktadır.

Bu itibarla, 6111 sayılı Kanun ve 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında birden fazla daireye taksitlendirilmiş borcu bulunanların, doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere olan taksitlerinin ödeme süreleri BKK'ya göre uzatıldığı halde, bu yerlerin dışındaki dairelere olan taksitlerinin ödeme sürelerinin uzatılması yasal olarak mümkün değildir.

Örnek 1 - Artvin ili Hopa Vergi Dairesine ve Bolu ili Gerede Vergi Dairesine olan borçları 6552 sayılı

Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında yapılandırılmış olan borçlunun, Hopa Vergi Dairesine olan borçlarının taksit ödeme süreleri BKK gereğince uzatılmış olmasına rağmen, doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelerden olmayan Gerede Vergi Dairesine olan borçlarının taksit ödeme süreleri uzatılmamıştır.

III - TAKSİT ÖDEME SÜRELERİNİN YENİDEN BELİRLENMESİ

BKK'nın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasıyla, doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere borçlu olanların, mücbir sebep halinin başladığı tarih ile mücbir sebep halinin sona erdiği tarih arasında rastlayan taksitlerinin (ödeme süresinin son günü mücbir sebep halinin sona erdiği tarihe rastlayan taksitler dâhil) ödeme süreleri;

a) Birincisi, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayda,

b) Sonrakiler ise birinci taksitin ödenmesi gereken ayı takip eden ikişer aylık dönemler halinde birbirini izleyecek şekilde

ödenmek üzere uzatılmıştır.

Bu itibarla, Artvin iline bağlı Arhavi, Borçka ve Hopa ilçelerinde 24/8/2015 tarihinde meydana gelen doğal afet nedeniyle Bakanlığımız tarafından, bu ilçelerin genelinde 24/8/2015-29/2/2016 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mücbir sebep hali ilan edildiğinden mücbir sebep halinin sona erdiği 29/2/2016 tarihi esas alınarak taksit ödeme süreleri yeniden belirlenir.

Örnek 2 - Artvin ili Arhavi Malmüdürlüğü mükellefi (A), bu vergi dairesine olan borçlarını 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında yapılandırarak 9 eşit taksitte ödeme seçeneğini tercih etmiş olup, mücbir sebep halinin başlangıç tarihi olan 24/8/2015 tarihi itibarıyla mükellef madde hükümlerini ihlal etmemiştir.

Buna göre, mükellef (A)'nın mücbir sebep halinin başlangıç ve bitiş (24/8/2015-29/2/2016) tarihleri arasında rastlayan taksitlerinin yeni ödeme süreleri aşağıdaki şekilde oluşur.

	Eski ödeme süresi	Yeni ödeme süresi (BKK'ya göre)
1. Taksit	Ocak 2015*	Ocak 2015
2. Taksit	Şubat 2015	Şubat 2015
3. Taksit	Nisan 2015	Nisan 2015
4. Taksit	Haziran 2015	Haziran 2015
5. Taksit	Ağustos 2015	Mart 2016
6. Taksit	Ekim 2015	Mayıs 2016
7. Taksit	Aralık 2015	Temmuz 2016
8. Taksit	Şubat 2016	Eylül 2016
9. Taksit	Nisan 2016	Nisan 2016

* Not: 2014/7016 sayılı BKK ile uzayan taksit ödeme süresi.

Bu itibarla, mükellef (A)'nın Ağustos 2015, Ekim 2015, Aralık 2015, Şubat 2016 aylarında ödenmesi gereken 5, 6, 7 ve 8 inci taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep halinin sona erdiği Şubat 2016 ayını takip edecek şekilde yeniden belirlenmiştir.

IV - BKK İLE ÖDEME SÜRESİ UZATILAN TAKSİTLERİN 6111 SAYILI KANUNUN 19 UNCU MADDESİ İLE 6552 SAYILI KANUNUN 73 ÜNCÜ MADDESİNİN ONUNCU FIKRASI KARŞISINDAKİ DURUMU

Bilindiği üzere, 6111 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinde, "Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az (2014 takvim yılı için bir) taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla (2014 takvim yılı için birden fazla) taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm alacaklı tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında ödenmesi gereken taksitlerin bir takvim yılında en fazla iki defa (6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında 2014 takvim yılı içinde ödenmesi gereken taksitler için en fazla bir defa) ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının borçlunun başvuru sırasında tercih ettiği taksitlendirme süresinin son taksitini izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu taksitler için de Kanun hükümlerinden yararlanılır.

6111 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrası hükmü, BKK ile uzatılan taksitler için de uygulanır. BKK ile ödeme süresi uzatılan taksitlerden sonuncusunun ödeme süresinin son gününün, 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinden yararlanmak için yapılan başvuru ile tercih edilen taksit seçeneğine göre ödenmesi gereken son taksitin ödeme süresinden sonraki bir tarihe rastlaması halinde, 6111 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi uygulamasında BKK ile ödeme süresi uzatılan en son taksit esas alınır.

Bu durumda, mücbir sebep hali nedeniyle ödeme süresi uzamamış olan taksitlerin 6111 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendine göre geç ödeme zammıyla birlikte ödenebileceği sürenin tayininde de BKK ile ödeme süresi uzatılan en son taksit esas alınır.

Diğer taraftan, ödeme süreleri mücbir sebep halinin başladığı tarihten öncesine rastlayan, dolayısıyla ödeme süresi değişmemiş olan taksitlerin, geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi durumunda tahsili gereken geç ödeme zammının hesabında mücbir sebep halinin devam ettiği sürenin bir etkisi bulunmamaktadır. Bir başka anlatımla, bu taksitler için mücbir sebep halinin devam ettiği sürelerle de geç ödeme zammı hesaplanır.

BKK ile mücbir sebep halinin başlangıç ve bitiş tarihleri arasında rastlayan 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamındaki taksitlerin ödeme süreleri uzadığından, borçluların ödeme süresi uzayan taksitlerini süresinde ödememeleri halinde, taksitlerin BKK ile belirlenen ödeme süreleri esas alınarak 6111 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi hükmü gereğince geç ödeme zammı hesaplanır.

Bu nedenle, BKK ile ödeme süresi uzatılan taksitlerden, BKK'nın yürürlüğünden önce, 6111 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi hükmüne göre ödenen taksitler için tahsil edilmiş olan geç ödeme zammı, borçlunun öncelikle diğer taksitlerine mahsup edilmek üzere red ve iade edilir.

BKK ile yapılan ödeme süresi uzatımından borçluların yararlanabilmeleri için mücbir sebep halinin başlangıç tarihi olan 24/8/2015 tarihinden önce 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi hükümlerinin ihlal edilmemiş olması gerekir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Örnek 2'deki mükellefin ödeme alternatiflerine göre BKK karşısındaki durumu aşağıda değerlendirilmiştir.

a) Mükellef (A)'nın mücbir sebep halinin başladığı 24/8/2015 tarihi itibarıyla Arhavi Malmüdürlüğüne olan yapılandırılmış borçlarından 2015 takvim yılına ilişkin ilk üç taksitini (Şubat, Nisan, Haziran) ödememiş olması halinde, bu taksitler için BKK ile herhangi bir süre uzatımı söz konusu olmadığından, 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi hükmüne göre maddeden yararlanma hakkı kaybedilmiş olur.

b) Mükellef (A), 2 nci taksiti süresinde ödemediği halde, 3 ve 4 üncü taksitleri ödememiştir. Böyle bir durumda, 2 nci taksit süresinde ödendiğinden ve 5 inci taksitin de ödeme süresi BKK ile uzatıldığından, 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi kapsamında mükellefin 2015 takvim yılında süresinde ödenmeyen iki taksiti olacaktır. Dolayısıyla, mükellefin BKK'nın yayımlandığı tarih itibarıyla 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinden yararlanma hakkı devam eder.

c) Mükellef (A), Ocak 2015 ayında ödemesi gereken 1 inci taksiti süresinde ödememiştir. Mükellef (A)'nın başvuru sırasında tercih ettiği taksit seçeneğine göre, son taksitin (9 uncu taksit) ödeme süresi Nisan 2016 ayı olmasına rağmen BKK ile 8 inci taksitin ödeme süresi Eylül 2016 ayı olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, mükellef (A), süresinde ödenmeyen 1 inci taksitini Ekim 2016 ayı sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödemesi halinde, bu taksit için de 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi hükümlerinden yararlanabilir.

ç) Mükellef (A), 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında yapılandırılmış borcunun 1, 2 ve 3 üncü taksitlerini süresinde ödemediği halde, 4 ve 5 inci taksitlerini süresinden sonra 8/9/2015 tarihinde geç ödeme zammı ile birlikte ödemiştir. BKK ile 5 inci taksitin ödeme süresinin uzatılması nedeniyle, bu taksite ilişkin ödenmiş olan geç ödeme zammının mükellefin diğer taksitlerine mahsubu gerekir. Ancak, 4 üncü taksitin ödeme süresi BKK ile uzatıldığından bu taksite ilişkin tahsil edilen geç ödeme zammının red ve iadesi söz konusu olmaz.

d) Mükellef (A)'nın 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında ödemesi gereken 5, 6, 7 ve 8 inci taksitlerinin ödeme süreleri BKK ile yeniden belirlendiğinden, 2016 takvim yılında bu mükellef tarafından toplam beş (5, 6, 7, 8, 9 uncu taksitler) taksit ödemesi yapılır. Böyle bir durumda, 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi gereğince bir takvim yılında iki taksit ödememe halinin tespitinde her bir taksit ayrı ayrı değerlendirilir.

V - DİĞER HUSUSLAR

a) BKK ile 6111 sayılı Kanun veya 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamında yapılandırılan ve mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri yeniden belirlenmiş olup, anılan Kanunlarda yer alan başvuru sürelerinde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu nedenle, 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere süresinde başvuru yapmayan borçluların BKK ile yapılmış düzenlemelerden yararlanması söz konusu olmaz.

b) 6111 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasına istinaden başvuru sırasında tercih edilen taksit sayısı esas alınarak katsayı hesaplanmaktadır. BKK ile taksitlerin ödeme sürelerinin yeniden belirlenmesi katsayı hesabını etkilememektedir. Dolayısıyla, taksitlerin ödeme sürelerinin uzatılması başvuru sırasında tercih edilmiş taksit sayısını değiştirmedığından, tercih edilen taksit sayısına göre hesaplanmış katsayılarda da herhangi bir değişiklik yapılmaz.

c) 6111 sayılı Kanunun 168 inci maddesi ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onyedinci fıkrası kapsamında doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere borçlu olanların, anılan Kanunlar kapsamında ödenmesi gereken taksitlerinin ödeme sürelerinin uzatılması mümkün olup, bunun dışında 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde sayılan diğer mücbir sebep halleri nedeniyle 6111 sayılı Kanun ile 6552 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi kapsamındaki taksitlerin ödeme sürelerinin uzatılması Kanunen mümkün değildir.

Tebliğ olunur.